

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN

Ljubljanska knjižnica,
Ljubljana

Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem
Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.— — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 28. marca 1922.

ŠTEV. 37.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Poziv na protestni shod!

Na posvetovanju dne 26. t. m. v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani so sklenili udeleženci in zastopniki podpisanih korporacij, da prirede v ponedeljek dne 3. aprila ob polu 11. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma

protestno zborovanje

Trgovci, obrtniki in industrijalci, protestirajo proti nezgodnim davčnim bremenom, ki se jih nalaga pridobitnim stanovom in proti raznim šikanam, s katerimi se krivično postopa proti nam, še posebej pa proti:

prometnemu davku, vojnemu davku za l. 1920 in zakonu o pobijanju draginje.

Na predposvetovanju dne 26. t. m. je bilo tudi sklenjeno in sicer obvezno za vse trgovske gremije in zadrage v Sloveniji, da morajo biti dne 3. aprila t. l. vse trgovine v Sloveniji brez izjeme cel dan zaprte, da se bo vsakemu posameznemu trgovcu mogoče udeležiti javnega protestnega shoda v Ljubljani.

Smatramo, da je moralna trgovska dolžnost vsakega pripadnika naših stanov, da se v eminentnem interesu naših eksistenčnih vprašanj pokaže solidarnega in se brezpogojno prilagodi sklepom podpisanih organizacij.

Na protestnem zborovanju dne 3. aprila t. l. v Ljubljani hočemo glasno zaklicati vsej javnosti in onim prizadetim faktorjem, ki s svojimi nepremišljenimi odredbami in zakoni davijo naše gospodarstvo in tirajo naše pridobitne stanove v položaj, ki postaja za nas od dne do dne nezgodnejši, da nočemo samo mi nositi krivično nam naloženih davčnih bremen, temveč, da zahtevamo pravično razdelitev davkov na vse stanove.

Zakon o pobijanju draginje je samo pesek v oči konzumentskim masam, ni pa pravo sredstvo, ki bi ublažilo današnje draginjske razmere. Skrajno sramotno pa je, da se s stražniki in orožniki preganja naše legitimne trgovce ter jim z nepravilnim postopanjem krati ugled in pošteno ime pred javnostjo in jih celo tira pred sodišče, kjer se jim narekujejo za brezzmiselne bogatele naravnost drakonske kazni. Vsemu temu moramo napraviti konec.

Pozivljamo Vas torej v interesu skupnosti, da dne 3. aprila t. l. za cel dan zaprete svoj obrat in se zanesljivo udeležite na ta dan sklicanega protestnega zborovanja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 27. marca 1922.
Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Zveza trg. gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Zveza industrijcev na slov. ozemlju v Ljubljani.

Pokrajinska zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Kronika.

Preteklo nedeljo se je vršilo v Novem sadu zborovanje delegatov trgovskih organizacij iz cele kraljevine. Glavni predmet posvetovanja je bil reforma prometnega davka. Ogromna večina navzočih delegatov je bila za to, da se ta davek plačuje v znamkah, ki se lepijo na račune, kakor na primer obstoja v Italiji. Med debato pa se je izkazalo in ugotovilo dejstvo, da v Vojvodini, Srbiji, Sremu itd. sploh še nikdo ni začel voditi knjig in nikdo niti ne misli na to, da bi moral voditi knjige. Pristojne davčne oblasti tudi še niso dodeljale nikogar pozvane na odgovornost, da si je plačilni rok za zadnje četrtletje 1921 že pred dvema meseci zapadel. Medtem ko pri nas davčni uradi tekmujejo med seboj, kako bi povišali davčna bremena in bi v svoji zaslepljeni strasti najraje konfiscirali ves krožeč denar za državne blagajne, vidimo, da se v ostalih pokrajinah, kjer veljajo popolnoma iste zakonite določbe in popolnoma isti plačilni roki, postopa čisto drugače. V čem je utemeljena ta razlika? Ni razloga in popolnoma nepojmljivo nam je, da bi se v naši državi in pri modernem demokratizmu mogel vzdrževati sistem dvojne mere. Mar Srbijanci ne bodo plačevali tega davka? Zahtevamo od finančnega ministra, da poskrbi za red, v vseh pokrajinah enako.

Finančni odbor se bavi sedaj z vprašanjem redukcije uradništva. — Po uradni statistiki imamo v naši državi 39.955 takozvanih služiteljev, 29.712 praktikantov in zvanikov in 11.694 stražarjev; torej skupno neuradniških nameščenecv 81.361. Največ nameščenecv pripade na prosvetno ministrstvo, to je namreč učiteljstvo cele kraljevine in sicer znaša 26.969; njemu sledi ministrstvo saobračaja z 23.862 uradniki in železničarji, potem finance s 17.974 nameščenici in pošte s 16.715 uradniki. Ne moremo se spuščati v podrobno razmotrivanje statistike, iz katere je razvidno nesorazmerje med neuradniškimi nastavljenici in uradniki. — Tako na primer je v statusu železniškega ministrstva 21.127 neukaznih in 2735 ukaznih nameščenecv. Ravno pri železnicah opazujemo s strahom beg kvalificiranih inženirjev in komercialistov iz državne službe iz enostavnega vzroka, ker dobivajo danes za svoje strokovno delo iste plače kot zadnji vratar ali stražar na progi, ki pa ima še poleg plače svojo njivo in živino. Ta boljševidem, ki ga je vpeljal g. Tone Kristan v mezdni sistem državnih uslužbenecv je postal pogubonosan za naš cel državni aparat. Nevzdržno je, da se danes vodilna mesta, duševno delo in materijalna odgovornost honorira enako ali celo slabše kot pa manipulativno delo. Posledice tega se že pokazujejo povsod.

Istčasno, ko se na eni strani dela povišanje doklad državnim uslužbencem odvisno od redukcije uradništva, pa je bil sprejet zakon o splošni upravi, ki predvideva ustanovitev cele vrste avtonomnih oblasti s svojimi skupščinami, in samoumevno tudi s potrebnim strokovno naobraženim uradništvom, ker bi brez njega ne bile kos stavljenim

nalogam. Ta aparat, ki je do skrajnosti kompliciran in okoren bo stal ogromen denar. Danes niti približne predstave nimamo, pač pa si lahko domislamo, ako primerjamo kaj stane danes uradništvo enega mestnega magistrata.

Nove avtonomne institucije nimajo še nobenih financ. Ker ima država za kritje svojih potreb itak premalo dohodkov, je sigurno, da jim ne bo mogla od svojih dohodkov ničesar odstopiti. Posledica tega bo, da bo treba vsemogočih novih doklad in taks, poleg že obstoječih državnih bremen. Že z več strani in to od popolnoma objektivnih strokovnjakov-pravnikov se je opozarjalo, da bodo stroški za izvršitev tega, kar je v ustavi predvideno, navalili taka bremena na davkoplačevalce, da bodo povzročila trajno pasivnost financ. To ni in ne more biti interes celokupnosti, da bi uprava porabila ves zaslužek naroda in onemogočila vsak napredek in podjetnost. Pribijamo, da je velikopoteznosti treba ne samo pri načrtih in izdatkih, marveč tudi v sistemu kalkuliranja in štednja. — Nesmiselno pa je obljubljati na papirju nekaj, česar potem ne moremo izpeljati.

Kaj je borza?

Vprašanje, kaj je borza, katere bistvene znake mora imeti borza, ni samo za teorijo, ampak tudi za prakso, osobito za zakonodajo velike važnosti. V praktičnem življenju nahajamo n. pr. v Nemčiji celo vrsto »borz«, ki pa niso borze, in nasprotno, se vršijo redni shodi trgovcev, ki imajo vse znake prave borze, a tega nikakor nočejo priznati.

V čem obstoji pravzaprav beseda »borza« (fr. bourse), ki prihaja najbrž iz Belgije. V mestu Brügge so se namreč zbirali trgovci v hiši svojega tovariša, kojemu je bilo ime Van der Bourse, ki je imel v svojem grbu tri mošnje. S časom je prešlo ime »Bourse« na shajališče kot tako, in ker so bila enaka shajališča trgovcev tudi po drugih mestih, kjer so bila radi velikega trgovskega prometa in velikega števila trgovcev ugodna tla, se je preneslo to ime na vsako tako shajališče.

V praksi pomeni beseda borza v prvi vrsti zgradbo kot tako. Tako se na primer govori v tem in tem mestu so zgradili novo borzo, ali borzo je uničil požar itd.

Tudi se pod imenom borza razume gotov čas, vsaj se vedno čita in sliši, da se vrši borza od 11. do 12. ure. Dalje je razumeti pod tem imenom sejo, shod sam in končno je s tem označeno tržišče posebne vrste. Ta poslednji pojem imamo tudi navadno pred očmi, ako govorimo o borzi. Žal pa ni mogla niti gospodarska veda dovoljno ugotoviti glavne znake tega posebnega tržišča in skoro vsak ekonomist ima za besedo borza, svojo lastno, posebno definicijo.

Večina strokovnjakov soglaša v tem, da je borza kraj, kjer se redno shajajo trgovci, posredovalci in druge osebe dotičnega tržnega mesta, da se razgovarjajo o trgovinskih opravilih in sklepajo med seboj vsakovrstne pogodbe o neprisotnih, nadomestnih dobrinah. V glavnem je tedaj tukaj

mesto in čas stabilna osnovna podlaga. Kjer se taki shodi ne vršijo redno na določenem mestu in ob določenem času, ne obstoja borza v pravem pomenu besede. Toda s to definicijo se, kakor je rečeno, nikakor ne strinjajo vsi strokovnjaki. Nekateri vidijo bistven znak borze v tem, da se na njej na podlagi plačilnih cen določajo povprečne dnevne cene. Take povprečne cene se pa na vseh borzah niti ne ugotavljajo. Nekateri strokovnjaki trdijo, da je karakterističen znak vseh borz prisotnost špekulantov, kakor pa bomo slišali v enem prihodnjih člankov, ni niti to kakšna posebnost borze.

Če pogledamo borzne statute, bomo videli, da stoji večina na stališču, da leži bistveni značaj borze v njeni funkciji, ki obstoja v tem, da borza olajša trgovino z blagom in efektivnimi papirji. To je brezdvomno pravilno, toda tudi ta moment ni nikakor karakterističen za borzo, kajti železnice in mnoge druge ustanove imajo isti namen, ne da bi s tem zadobile značaj borze.

Ekonomist Conrad imenuje v svojih osnovnih naukih o politični ekonomiji borzo oni kraj večjega tržnega mesta, kjer se ob gotovem času zbirajo trgovci in posredovalci gotovih panog, da bi po sporazumnem ustanovljenem borznem redu sklepali trgovske posle in da bi po izplačanih cenah določili povprečne dnevne cene.

Kakor vidimo, se dá izraz borza, ki ga ponavljamo ali vsaj slišimo posebno v današnjem času tako pogosto, razlagati na najrazličnejše načine. Več znamenitih ekonomistov ima za ta izraz svojo definicijo, in definicija enega se bistveno razločuje od definicije drugega.

Ali posnamemo v kratkem znake, ki smo jih navedli v gornjih vrsticah kot karakteristične za pojmovanje besede borza, tedaj vidimo, da vsebuje po splošnem mnenju sledeče bistvenosti:

1. Blago, o katerem se trguje na borzi mora biti nadomestno.
2. Vsaka borza mora biti organizirana na podlagi borznega statuta, borznega reda itd.
3. Borza določa in notira tečaje blaga, ki se na njej trguje.

XXI. redni občni zbor Sl. trg. društva Merkur v Ljubljani.

(Konec).

Poročilo g. tajnika Goloba, ki je bilo sprejeto z navdušenjem, je sledilo poročilo blagajnika. Društvo je imelo med letom skupnih dohodkov K 254.724.14; izdatkov K 182.366.63 in je imelo 31. decembra l. 1921 društvenega premoženja K 231.624.42.

Ko je bilo poročilo brez ugovora sprejeto, je g. predsednik Lilleg prečital pismo radi boleznj odsotnega revizorja g. Josipa Urbaniča, v katerem g. Urbanič poroča, da je našel vse račune v najlepšem redu in da predlaga absolutorij. Predlog je bil sprejet.

K peti točki dnevnega reda: volitev odbora, je poročal g. predsednik, da je na zadnji odborovi seji gospod Fr. Golob, ki je bil skozi dolgih 20

let društveni tajnik, odložil svojo funkcijo. S težkim srcem so gg. zborovalci vzeli na znanje odstop neumornega in vestnega tajnika, ki je z vsemi svojimi močmi deloval dve desetletji v blagor društva. Na mesto g. Fr. Goloba je bil imenovan novi tajnik g. Valentin Andrej Urbančič; bivšemu tajniku pa je zbor za zasluge izrekel najpristronejšo zahvalo.

Za predsednika je bil izvoljen dosednji predsednik g. Al. Lilleg; za prvega podpredsednika g. dr. Fr. Windischer, za drugega podpredsednika g. Jos. Secula; za predsednika društvenega razsodišča pa g. dr. Danilo Majaron; v odbor pa sledeči gg.: Iz vrste samostojnih trgovcev: Pavel Fabiani, Ivan Jelačin, Ivan Jelačin ml., Ivan Kostevc, Fran Kovač, Ignacij Novak, Fran Zebal. — Iz vrste sotrudnikov: Anderle Valentin, Rudolf Južna, Avgust Jurjevec, Josip Krek, Hanuš Krofta, Evgen Lovšin, Rihard Tory, Anton Umberger, Valentin Andrej Urbančič, Anton Verbič. — Iz vrste podpornih članov: Fran Golob, dr. Rudolf Marn, dr. Viktor Murnik. — Revizorja: Josip Malenšek, Josip Urbančič.

Po volitvah je predlagal g. Medved, da se izvoli g. Fr. Goloba z ozirom na zasluge, katere si je s svojim dolgoletnim neumornim delom kot tajnik iztekel za »Slov. trg. društvo Merkur«, za častnega člana. Po enoglasno sprejetem predlogu, se je g. Golob pristrone zahvalil za volitev in obljubil, da bo vse svoje moči še nadalje posvetil razviti društva.

Na to je poročal g. Fr. Zebal glede uprave fonda za »Trgovski dom«. V svojem poročilu je povdarjal, da društva ne obstojajo le iz članov, marveč, da rabijo za uspešen razvoj tudi lastno ognjišče, okoli katerega se zbirajo; namreč lastne prostore, katerih pa trgovci do danes nimajo. Trgovci in trgovski sotrudniki so si do danes tuji in se bodo zblížali šele tedaj, ko bodo pri eni mizi razpravljali o svojih težnjah in se boljše spoznali. Da se ustanovi tako središče, se je sestavil po inicijativi društva »Merkur« odbor, ki ima nalogo, da zgradi »Trgovski dom«. Odbor sestavljajo: g. Ivan Jelačin, kot predsednik, g. Fr. Stupica, kot podpredsednik, g. F. Golob, kot tajnik, g. Fr. Zebal, kot blagajnik in 12 odbornikov. Odbor je do sedaj nabral v svrhu zgraditve »Trgovskega doma« K 204.283.42; »Merkur« pa je nabral K 149.833.38. G. Zebal je predlagal, da se ta zadnji znesek izroči odboru za »Trgovski dom«, ki ima po tem premoženja K 354.117.80.

Pri točki raznoterosti, se je razvila živahna debata. G. Novak je predlagal, da napravi društvo »Merkur« potrebne korake, da se ukine navedba o pobujanju draginje in da se odpravijo nepotrebna fin. potrdila, ter register pri prodaji žganja, kar pomeni za trgovca veliko izgubo časa.

Dalje se predlaga uvedba strožje kontrole, da ne bodo trgovine po predmetjih odprte do 7. ali celo do 8. ure zvečer.

G. Fr. Zebal prosi odbor, da stori vse potrebno proti davku na vojne dobičke za l. 1920, ki je kreiran proti zakonu, kateri izrecno nastavlja leta 1919 kot zadnje vojno leto ter predlaga resolucije, ki naj se odpošljejo na merodajna mesta.

Resolucije se glase:

Združene gospodarske organizacije so odposlale dne 25. II. t. l. na pristojna mesta v svoji obširno utemeljeni spomenici protest zoper takratna poročila, da se hoče za leto 1920 uveljaviti davek na vojne dobičke.

Ker se je ta davek, kljub protestom, potem sprejetja dvanajstin uveljavil, protestiramo zoper nezakonito obdavčenje.

Predvsem je krivično naknadno obdavčenje dohodkov iz leta 1920 in to po preteku dveh let.

Zakon o davku na vojne dobičke je jasno določil, da z letom 1919 končajo vojna leta. Ako se sedaj hoče to določbo spremeniti, je treba spremeniti cel zakon.

Ker zakon obstoji, da se vojni davek neha z letom 1919, smatramo

kot dolžnost davkoplačevalcev, da opozorimo merodajne kroge, naj ne zahtevajo protizakonitih davčnih plačil, ker s tem zgine cela davčna morala.

Kje naj dobimo v letu 1922 denar, da bomo sedaj po dveh letih za nazaj nepredviden davek plačevali?

Kdo naj snuje gospodarska podjetja, ako se nam bodo davki za dve leti nazaj predpisovali?

Davek na vojne dobičke za leto 1920 je svoje vrste moderna premoženjska oddaja.

Na drugi strani nam je znano, da niso v celi državi enaki davki in se tudi ne predpisujejo v taki višini kakor ravno v Sloveniji.

Dalje nam je tudi znano, da se po drugih bogatejših pokrajinah niti oni mali predpisani davki redno ne plačujejo.

Zato zahtevamo takojšnjo ukinjenje davka na vojne dobičke za leto 1920, ker bi se davkoplačevalce le po krivici izmzgavalo in uničevalo, sploh je pa vprašanje, ako bi se kdo odzval davčnem plačilu?

Prečitane resolucije so bile sprejete.

K tem resolucijam se pridruži še resolucija g. Fr. Goloba, ki se glasi:

Vlada se naproša, da brez odloga predloži Narodnemu predstavništvu zakonske načrte o ustanovitvi oziroma popolnitvi Gospodarskega sveta, ki ga je svoječasno poklical v življenje gospod. Ninčič, a ta svet nima posebnega vpliva in se o njega delovanju skoraj ničesar ne sliši.

Vlada se naproša, da predloži Narodnemu predstavništvu načrt zakona o železniškem svetu.

Vlada se naproša, da predloži Narodnemu predstavništvu načrt zakona o delavskem svetu. Vse te korporacije naj imajo v gospodarskih vprašanjih uplivno besedo in mora njih mnenje Narodno predstavništvo respektirati. Narodno predstavništvo se naproša, da posveča gospodarskim vprašanjem več pozornosti kot do sedaj in na ta način dovede državo do blagostanja, ki bi pri nas, z ozirom na naravno bogastvo naše države že lahko bilo.

Končno prosi g. Fr. Zebal vse navzoče, da se polnoštevilno udeležijo letošnjega trgovskega shoda v Celju, ter predlaga, da se ustanove »Merkurjevi večeri« v prostorih stare kazine, ki bi imeli nalogo zblížanja trgovcev in trgovcev s sotrudniki. To idejo so vsi navzoči pozdravljali z veseljem in izrazili upanje, da se ideja kolikor mogoče kmalu uresniči. Razpravljalo se je tudi o osnovanju muzeja, kjer bi reflektanti dobivali ceneno hrano in oživljali medsebojne stike, ki se do sedaj tako pogrešajo.

Ko je še g. Verbič prosil, da se društvo »Merkur« zavzame za reguliranje plač trgovskih uslužbencev, je g. Urbančič, tajnik pomočniškega zbora poročal, da zbira pomočniški zbor tozadevne podatke in da pride akcija za reguliranje sotrudniških plač v kratkem v tek. Gosp. predsednik je obljubil pomočniškemu zboru s strani »Merkurja« vsestransko podporo ter je zaključil občni zbor.

Gospodarski pregled Čehoslovaške.

(Iz poročila trg. agenc. SHS v Pragi.)

Zunanja trgovina.

V prvih 6 mesecih 1919 je dosegel izvoz skupno svoto 1.432.978.073 Kč, a uvoz 2.010.260.727 Kč. Vzrok velikega uvoza je bil uvoz hrane, potrebne za prehrano ljudstva ter mirne evolucije političnih in ekonomskih razmer v republiki. Samo v drugi polovici 1919 se je uvozilo za 3.836.338.542 Kč, tako, da je bil izvoz za 658.819.293 Kč. manjši nego uvoz. Ako se od te svote odšteje svota, potrošena za nakup hrane, tedaj se pokaže, da je uvoz za 412.064.123 Kč. manjši nego izvoz.

Med tem ko se je v prvi polovici 1919 v glavnem izvažalo iz Čehoslovaške v države, ki so nastale na teritoriju bivše Avstrije, vstevši

v te tudi sedanjo Poljsko in kraljestvo SHS (90% celokupnega izvoza) se opaža v drugi polovici, da se je začelo izvažati v zavezniške in centralne države, v katere se je v tem času izvozilo 43% celokupnega izvoza (v prvem polletju samo 10%).

Od celokupnega uvoza v prvih 6 mesecih 1919, pripade 59 odstotkov na centralne države, med tem ko je padel v drugi polovici ta odstotek na 28. Vzrok temu je razvoj českých trgovinskih stikov, potom katerih se je našlo nove centre odjemalcev. V prvem polletju je bila češka trgovina omejena na 29 dežel, a v drugem polletju se je razširila na 52.

Po neki statistiki čehoslovaškega poslanstva v Washingtonu je uvozila Češka iz Zedinjenih držav samo tekotom avgusta 1920 za 147.618 dolarjev, a izvozila v Zedinjene države za 829.816 dolarjev blaga. Trgovinska bilanca med Čehoslovaško in Zedinjenimi državami pokazuje za prvih 8 mesecev 1920 aktivum v znesku 151.961 dolarjev v korist Čehoslovaške. Kar se tiče predmetov, ki so se izvažali v Zedinjene države, so v glavnem: zlati in srebrni predmeti (39.000 dolarjev), hmelj (48.000 dolarjev), gumbi (38.000 dolarjev), razno tekstilno blago, modni predmeti, čipke (za več nego 50.000 dolarjev), steklo in stekleni izdelki (okoli 32 tisoč dolarjev).

Denarni zavodi.

Glavne kreditne družbe z omejeno zavezo so: Rajfajzovne kreditne zadruge, občinske hranilnice in mestni kreditni zavodi, ki zbirajo vse prihranke naroda ter služijo potrebam kredita. Ti različni tipi so ustvarili posebne finančne centre. Tako so mestni kreditni zavodi osnovali okoli 1860. prvo češko banko: Živnostensko banko, ki jim služi kot finančni center. Občinske hranilnice imajo istotako svoj center v Centralni banki českých hranilnic. Nemške hranilnice so organizirale: Centralno banko nemških hranilnic. Zadruga Rajfajznovega tipa so obrazovale 9 zvez, od katerih je najvažnejša Centralna zveza kmečkih zadrug v Pragi, ki je štela 1918 leta — 1654 Rajfajznovih zadrug in 430 raznih drugih kooperativ.

Čehoslovaška republika je imela že leta 1918 23 trgovskih bank. Njih osnovna glavica je znašala 535 milijonov čehoslov. kron, a rezervni fondi so dosegli svoto 183.286.000 Kč., svota vlog na knjižice in tekoči račun je znašala 5.774.545.000 Kč. Poleg njih so še obstajali emisijski pokrajinski zavodi, od katerih je največja »Narodna banka kr. Češke« z osnovno glavico 20.000.000 Kč. in rezervnim fondom v iznosu 15.563.000 Kč.; depozitov 343.469.000 Kč.; njena sredstva za eksploatacijo dosegajo skupno vsoto 1.848.587.000 Kč.; emitirane vrednosti znašajo 855.654.000 Kč. — Banka ima značaj obče kreditne ustanove. Hipotekarne kredite daje v prvi vrsti ena najstarejših bank v republiki — Hipotekarna banka kraljevine Češke, koja je izdala za 345.736.000 Kč. vrednostnih papirjev; važna je tudi hipotekarna banka markgrofije Moravske, ki je izdala za 237.399.000 Kč. vrednostnih papirjev. Tej banki banki sledijo drugi emisijski zavodi, kakor: »Zemljedelska banka markgrofije Moravske« 285.398.000 Kč.; »Slezijski hipotekarni kreditni zavod«, »Splošni kreditni slezijski zavod« s 81.509.000 Kč. emitiranih papirjev. Poleg bank obstojajo še: družbe z omejeno zavezo.

Celokupni kapital denarnih zavodov čehoslovaške republike se ne more določiti z navadnim seštevanjem gornjih podatkov, ker so vsote v depozitih bank tudi nadštevilne vsote Rajfajznovih zadrug, pokrajinskih kmečkih kreditnih zavodov, mestnih in občinskih hranilnic; ker bi se sicer nadštevilne svote vračunalo dvakrat.

Kar se tiče slovaških bank (po številu jih je 246) to niso banke v pravem smislu besede, ampak splošni denarni zavodi, ki so ravno take važnosti kakor mestne hranilnice, organizirane na osnovi delniških družb.

Tudi če se vzame v obzir, da je bil tedaj tečaj češke krone nizek, se mora vendar priznati, da so iznosi lastnih

sredstev čeških denarnih zavodov, ki so v letu 1918 dosegli okoli 1400 milijonov kron glavnice in 9 milijard vlog — zelo veliki. V teku 1919 leta so izdajale češke banke nove delnice, tako da so, lahko rečemo, podvojile svoj kapital, koji dosega svoto preko 1 milijarde čeških kron.

K sistemu denarnih zavodov je še prištevati »Sirotinske fond«, ki služijo plasiranju denarja mladoletnih, in poštne hranilnice, ki posredujejo pri izplačilih in imajo na razpolago vse poštne postaje in »Clearinghouse« v Pragi. Vlogo emisijske banke za novčance izvršuje začasno Bančno oddeljenje ministrstva financ, ki se bo ukinilo po ustanovitvi Emisijske banke, čije osnovanje je že uzakonjeno. —

Seja zadružnih načelnikov.

Na sedežu zveze obrtnih zadrug v Ljubljani se je vršila dne 24. t. m. seja načelnikov obrtnih zadrug. Seji je predsedoval zvezni načelnik g. E. Franchetti. Seje so se udeležili skoro vsi zadružni načelniki. Prisostvoval je tudi zbornični pristav g. dr. J. Pless, ki je raztolmačil navzočim posamezna določila novega zakona o zaščiti delavcev, točko za točko. Debate so bile zelo živahne in zanimive, vsaj je šlo za več vprašanj, ki segajo globoko v gospodarski položaj obrtništva. V splošnem se je moglo konstatirati, da je kompilacija novega zakona zelo pomanjkljiva, da vsebuje marsikatero vrzel, ki se bo dala le s težavo premostiti. Tudi pri tem zakonu se je ponovila napaka, koja se pri nas osobito v zadnjem času ponovno opaža, in ki nastane vsled tega, ker se izdajajo naredbe in zakoni, ne da bi se prej zaslišalo kompetentnih strokovnih organizacij. Med drugim obsegal zakon določilo, po katerem se smatrajo kot industrijska podjetja vsa ona, v katerih dela najmanj 15 oseb, in to po povprečnem številu delavcev v tromeščju. Sklenilo se je, naj se v izjavi na ministrstvo predlaga, da se to določilo spremeni v toliko, da bo za kvalifikacijo industrijskega podjetja potrebna zaposlenost najmanj 20 oseb in uporaba električne, parne, ali vodne sile. Zelo živahno se je razpravljalo tudi o delovnem času. V splošnem se je povdarjalo, naj bi bila določitev delovnega časa v mali obrti pripuščen prostemu sporazumu med delodajalci in delojemalci, ki bodo znali v vsakem konkretnem slučaju najbolje upoštevati, kje naj se z ozirom na značaj dela, na zahtevano spretnost in pažnjo delavca in produktiviteto dela, določi daljši ali krajši delovni čas. Po vsetranskem obravnavanju tega vprašanja so se načelniki zadrug izjavili za 10 urni delavnik!

Izvoz in uvoz.

Uvozna taksa na Češko. Trgovinsko ministrstvo Čehoslovaške republike je določilo posebno uvozno takso, ki znaša 5 odstotkov fakturirane cene za naslednje predmete: za koše pnevmatike (izvzete so pnevmatike za bicikle), lesene palice, bambusne palice, lesene škatle za pirografijo, luksuzne lesene škatle z okraski iz finega metala, odpadki lesa vsake vrste, predmeti iz celuloida.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Veliko skladišče češke tkanine v Dalmaciji. Neki konzorcij iz Brna je kupil od tvrdke Cvitanic in Altarasa v Splitu bivšo hišo Cindro, kjer hoče narediti veliko skladišče tkanine iz Čehoslovaške, in od koder hoče z isto oskrbovati Jugoslavijo.

Trgovinski pregovori z Brazilijo. V Atenah se vršijo pregovori med grško vlado in zastopnikom Brazilije, ki imajo namen sklenitev trgovinske pogodbe, glasom katere se Brazilija zaveže, da bo dobavljala Grški zadostne količine sladkorja.

Rumunska pšenica. 2000 vagonov pšenice, ki so glasom sklenjene pogodbe določeni za eksport v Francijo, se nahaja v različnih pristaniščih Donave. Koj ko se obnovi promet na Donavi bodo odposlani v Brailo, da se jih tam naloži na francoske parnike.

Industrija.

Francoska svileni industrija. Kakor dokazujejo uradni podatki, je sedaj za industrijo umetne svile na Francoskem zelo dobra konjunktura. Vprašanja po umetni svili so znatno večja nego so ponudbe. Industrijski centri Troyes, Lyon, Molouse in Calais se uprav lovijo s težkočami za dobavo potrebnih kontingentov surovin. Z ozirom na tako ugodno situacijo je ministrstvo za trgovino sklenilo, da zniža carinski koeficient za umetno svilo uvožino iz inozemstva od 4.7 na 2.5.

Obrt.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru. Obrtno društvo v Mariboru priredi se v tekočem letu veliko obrtno razstavo v Mariboru. Prireditelj bode za enkrat omejena le na pokrajine na ozemlju bivše Štajerske, na Prekmurje in na Mežiško dolino. Razstave se bodo lahko udeležili vsi obrtniki in industrijanci, kot razstavljalci, omenjenih pokrajin. — Otvoritev te razstave je določena na 8. septembra in bo trajala do 17. septembra. Razstavljeni red, kakor tudi prijavnice so že sestavljene in se bodo v najkrajšem času pričele razpošiljati. Rok za prijavo, kot udeležene razstavljalce, je določen do 1. maja 1922. Društvo je določilo zelo nizko najemno prostora, tako, da se je bode lahko udeležil vsak obrtnik. S tem je podalo društvo možnost najširše in največje udeležbe. Namen razstave je namenjen povzdigu domače obrti in industrije. Doprinos našega dela je sigurno tako velika, da najde upoštevanje tudi v inozemstvu. Vsakdo naj se potruži, da bomo dostojno reprezentirali razvoj našega domačega dela. Eventualni čisti dobiček je namenjen ustanovitvi potrebne javniške doma v Mariboru. Tudi ta namen je vreden vsega upoštevanja, da si zagotovimo zdrav in sposoben naraščaj. Prireditelj v celoti, kakor tudi njen veliki pomen, najde gotovo upoštevanje pri vseh interesih. Že lanski »Ljubljanski veliki semenj« je dokazal naš razvoj in napredek v vseh strokah. Sami nismo znali, kaj da zmoremo, šele tuji so nas na to opozorili! Prireditelj tople pozdravljamo in ji želimo vsega uspeha! Obenem pa opozarjamo naše obrtnike in industrijance, kakor tudi vso javnost na to velevažno razstavo, ki naj ponovno dokaže naše sposobnosti. Vsaj dokaza in priznanja teh smo več kot preveč potrebni. O nadaljnjem poteku razvoja bomo vse interese točno informirali.

Denarstvo.

Izplačevanje kuponov 7 nega invest. posojila. Po razpisu finančnega ministrstva, generalne direkcije državnih dolgov v Beogradu z dne 17. marca 1922, D br. 5256 se objavlja, da so v Sloveniji po pravilniku D br. 4099 upravičeni izplačevati kupone 7 nega investicijskega posojila sledeči državni in bančni zavodi: 1. Finančna deželna blagajna v Ljubljani in vsi davčni uradi v Sloveniji, 2. Poštni čekovni zavod v Ljubljani in poštne uradi v Sloveniji, ki poslujejo kot njegove nabiralnice, 3. Bančni zavodi, ki so posredovali podpisovanje 7 nega investicijskega posojila in njih podružnice. — Ti zavodi so: 1. Jadranska banka v Ljubljani, 2. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, 3. Mestna hranilnica v Ljubljani, 4. Kmečka posojilnica v Ljubljani, 5. Slovenska eskomptna banka v Ljubljani, 6. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, 7. Zadruga gospodarska banka v Ljubljani, 8. Kreditni zavod za trgovino v Ljubljani, 9. Češka industrijska banka v Ljubljani, 10. Obrtna banka v Ljubljani, 11. Kranjska hranilnica v Ljubljani, 12. Splošna prometna banka v Ljubljani, 13. Slovenska banka v Ljubljani, 14. Kranjska deželna banka v Ljubljani, 15. Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, 16. Ljudska posojilnica v Ljubljani, 17. Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani, 18. Mestna občinska hranilnica v Brežicah, 19. Posojilnica v Celju, 20. Hranilnica mestne občine v Celju, 21. Južnoštajerska bra-

nilnica v Celju, 22. Zadruga zveza v Celju, 23. Mestna hranilnica v Črnomlju, 24. Mestna hranilnica v Kamniku, 25. Ravnateljstvo hranilnice za konjiški okraj v Konjicah, 26. Sparkasse der Stadt Gottschee v Kočevju, 27. Občinska hranilnica v Kostanjevici, 28. Mestna hranilnica v Kranju, 29. Občinska hranilnica v Krškem, 30. Hranilnica v Ljutomeru, 31. Jugoslovanska Unionsbanka v Ljubljani (kot naslednica Mariborske eskomptne banke), 32. Podružnica Anglo-avstrijske banke v Mariboru, 33. Podružnica Jadranske banke v Mariboru, 34. Mestna hranilnica v Mariboru, 35. Mestna hranilnica v Novem mestu, 36. Občinska hranilnica v Ormožu, 37. Mestna hranilnica v Ptuj, 38. Mestna hranilnica v Radovljici, 39. Okrajna hranilnica SHS v Rogatcu, 40. Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu, 41. Okrajna hranilnica v Slov. Bistrici. — Poštni čekovni zavod izplačuje samo kupone, ako njih skupni znesek ne presega svote po 35 Din., če kuponi izvirajo od obveznic po 100 Din. odnosno po 70 Din., ako so to kuponi večjih apoenov; poštni uradi pa izplačujejo kupone samo, ako njih skupna vrednost ne presega 35 Din. Vsa druga plačilna mesta pa izplačujejo kupone v neomejenih zneskih. Delegacija ministrstva financ. V Ljubljani, dne 24. marca 1922.

Otvoritev pošt. čekovnega prometa v Beogradu. Po odredbi ministrstva za pošto in brzojav z dne 9. marca 1922, št. 4675 bo od 10. aprila 1922 dalje glavni poštni urad v Beogradu prevzemal tudi vplačila na položnice pošt. ček. zavoda v Ljubljani. Čim bode izvežbano zadostno število uradnikov, se bode prevzemanje čekovnih vplačil poverilo postopoma tudi drugim poštnim uradom v Beogradu.

Jugoslovansko posojilo v Švici. Poslanstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Bernu ugotavlja, da je vest o posojilu, katerega je baže sklenila Jugoslavija v Švici — prerana.

Carina.

Nova monopolna takse za užigalico. Ministrstvo financ, oddelek generalne direkcije carine, je prejelo od »Uprave državnih monopolov« sledeče poročilo: »Upravni odbor samostojne monopolne uprave, je z odobrenjem gospoda finančnega ministra odredil novo monopolno takso. Ista se plačuje od sedaj naprej na: 1. Užigalica: a) za vsako škatljo parafinskih, vsebujočo 110 do največ 120 užigalic 0.35 D, b) za vsako škatljo parafinskih, vsebujočo 100 do največ 110 užigalic 0.32 D, c) za vsako škatljo parafinskih, vsebujočo 50 do največ 60 užigalic 0.20 D, d) za vsako škatljo žvepljenih, vsebujočo 120 do največ 130 užigalic 0.32 D, e) za vsako škatljo »švedskih« norm., vsebujočo 60 do največ 65 užigalic 0.30 D, f) za vsako škatljo »švedskih« malih, vsebujočo 50 do največ 55 užigalic 0.28 D. 2. Cigaretni papir. Za vsako knjižico specialitetnega cigaretnega papirja 0.50 D. 3. Petrolej. Na 100 kg petroleja 300 D v srebru. Nova naredba velja od 4. t. m. dalje s pripombo, da je še v nadalje prepovedan vsak uvoz užigalic in cigaretnega papirja v našo državo.

Dohodki carinarnice v Carigradu. Tekom preteklega finančnega leta (1921), so znašali dohodki carinarnice v Carigradu 8,774.147 turških lir, kar znaša za približno pol milijona turških lir več nego v letu 1920.

Davki.

Zakon o nagradi finančnih činovnikov. Službene Novine št. 66, z dne 24. marca 1922 prinašajo nov zakon o nagradi finančnih činovnikov in drugih uslužbencev za plačila davkov. Po tem zakonu se pooblašča minister financ, da izdaja nagrade finančnim uradnikom cele kraljevine za dokazani uspeh pri plačanju davkov. Nagrada se bo dajala vsem onim uslužbencem, ki v teku enega leta vplačajo in vnesejo v državno blagajno na račun dolžnega in tekočega davka več nego 70 odstotkov razdeljenega in razpisane davka.

Razglas! V smislu člena 36, B 4 št 11 zakona o proračunskih dvanajstih dneh z dne 27. junia 1921, Služb. Novine br. 154. Uradni list št. 270 ex 1921 se s tem javno razglasa, da bo odmera spodaj navedenih davkov izvršena do

konca marca 1922 in bo v času od 1. do vstetega 15. aprila 1922 pri pristojnem davčnem uradu na Brdu — odnosno pri davčnem uradu v Kamniku in pri vseh županstvih tukajšnjega političnega okraja Kamnik — izvzemši le županstvo Lukovica in Kamnik — razgrnjeno na vpogled dotičnim davčnim zvezancem ali obdačencem sledeče: 1.) Odmerni izkaz za hišno najmarino za davčno leto 1922; 2.) Odmerni izkaz rentnine, odmerjene na podlagi napovedi za davčno leto 1921; 3.) Predpisni izkaz o dohodnini za davčno leto 1921. Obdačenec ima pravico vpogledati le svojo davčno dolžnost zadevajoče predpisne postavke, za druge obdačence pa le, če se izkaže s kolka prostim pooblastilom, da jih je upravičen zastopati v davčnih zadevah. Določbe § 2, četrti odstavek zakona z dne 19. marca 1876, drž. zak. št. 28 — ostanejo še nadalje neizpremenjene v veljavi, in je vsak obdačenec še naprej tudi upravičen zahtevati, da se mu naznani podrobnost odmera podlaga. V roku od 16. aprila 1922 do vstetega 30. aprila 1922 lahko obdačenci zgoraj navedenih davkov vložijo pri davčnem okrajnem oblastvu v Kamniku priziv ali pritožbo proti odmeri zgoraj navedenih davkov. Predpis zgoraj omenjenih davkov onim obdačencem, ki v ravno omenjenem roku ne vložijo priziva ali pritožbe, postane z 30. aprilom 1922 pravoveljavna, če tudi se obdačenec ne vroče posebni plačilni nalogi. Prekoračitev tega roka se sme opravičiti samo v primerih § 286 zakona o osebnih davkih. — Davčno okrajno oblastvo v Kamniku.

Promet.

Mednarodna železniška konferenca. V drugi polovici meseca aprila se bo vršil v Rimu IX. mednarodni železniški kongres. Kongres sklicuje mednarodna železniška zveza iz Bruslja.

Vzpostavitev prometa. Sprejemanje in odpošiljanje carinske in necarinske robe za Sisak tranzit je od 24. marca tega leta zopet dovoljeno.

Prometne omejitve. Sprejemanje tkanine in preje v vozovnih nakladah in zbiralnih vozovih ter onih nabiralnih vozovih, ki so naslovljeni na enega in istega prejemnika in so določene za carinsko postajo Milano nuovo scalo Farini, je do 31. marca ukinjeno. Izvzete so pošiljke za vzorčni semenj v Milanu in one, ki so naslovljene na Dock Mecozzi in Magazzini generali Lombardia, ker imajo te tvrdke lastno carinarno.

Viseča železnica v Bakru. Ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu bode dne 10. aprila t. l. poslalo v Bakar strokovno komisijo, katera si bode ogledala kraj, na katerem se namerava zgraditi viseča žična železnica Bakar postaja in Bakar luka.

Olajšave za tranzitni promet v Italiji. Italijanski finančni minister je izdal naredbo vsem finančnim intendantom in trgovskim zbornicam, da se vsi dokumenti (note, računi fakture, pobotnice itd.), ki se tičejo tranzitnega prometa in osobito nakupa in prodaje blaga, deponiranega v prostih lukah in namenjenega izključno za inozemstvo, imajo taksirati ne po splošnem tarifu, ki je sedaj v veljavi, ampak po starih predpisih s kolkom v maksimalnem iznosu 50 centesimov.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Trgovskih zvez z importnimi in eksportnimi tvrdkami v Jugoslaviji išče neka italijanska tvrdka, ki bi rada izvažala iz Jugoslavije papir, celulozo ter lesovino za karta, nadalje nogavice, pletenine in živila, uvažala pa perilo, klouke, čevlje, rokavice itd. Naslov je interesentom na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Dobava, prodaja.

Prodaja starega kovanega železa. Dne 24. aprila t. l. prodale se bodo na javni ustmeni licitaciji, in sicer v Ljubljani pri artilerijskem odeljenju Dravske divizijske oblasti, v Celju pri Komandi Celjskega vojnega okraja, v Mariboru pri Komandi mesta in v Ptuj pri Komandi 4. pijonirskog bataljona večje količine starega kovanega železa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obr-

niške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri označenih komandah, pri katerih se vrši licitacija, interesentom na vpogled.

Dobava morske soli. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 22. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne v pisarni upravnika državnih monopolov v Beogradu ofertalno licitacijo glede dobave 18.000 ton morske soli. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Izvoz slovenskega vina v Čehoslovako. Kot odposlanec Slov. kmet. družbe k čehoslovako-jugoslovanski trgovinski anketi, ki se je vršila v Pragi v dneh 14., 15. in 16. t. m., sem proučil razmere na češkem vinskem trgu in zapreke, ki ovirajo izvoz našega vina v Čehoslovako, kakor tudi, kako bi bilo te ovire odstraniti. Da zamorem interese o vsem tem osebno informirati, sklicujem sestanek interesentov za izvoz vina iz vse Slovenije v Celje, na dan 2. aprila ob 2. popoldne v Narodni dom. Ker je stvar zelo važna, vabim zlasti vsa vinarska, kletarska in gospodarska društva, zadrage in vinske trgovce, ki se bavijo z eksportom vina, dalje večje vinogradnike in pa tovariše strokovnjake, da se zanesljivo udeležijo tega sestanka. Na delo, dokler je čas! — B. Skalicky.

Visoke cene gradbenega materiala v Vojvodini. Cene gradbenega materiala v Vojvodini so mnogo višje, kakor pri nas. Dočim je stalo 1000 kom. opeke lani postavljena na mesto 1300—1400 K, stane danes 2280 do 2400 K. Leseni material je stal koncem lanskega leta 1350 K kubični meter, a danes stane 1800 K. Cena desk je poskočila od 1500 na 2300 K. Slično tudi železo: lani je stal 1 kg 10 K, a letos 22 K.

Razstava nemške industrije v Moskvi. Nemški industriji nameravajo to leto prirediti v Moskvi razstavo poljedelskih strojev in železniškega materiala.

Tržna poročila.

Zitne cene.

Newyork: pšenica rdeča Winter št. 2 146, (148); trda Winter št. 147, (149); kornuza 71.50 (72.75), moka Spring wheat clears 6—6.50, (6—6.50), mast prima Western 11.75 (11.97.50); — **Chicago:** pšenica za maj 134.75, (138.37); za april 117.87, (120.87); kornuza za maj 60.12, (62); za april 63, (64.62); oves za maj 37.75, (38.37); za julij 39.75, (40.37); rž za maj 104.50, (106.50); za julij 96.50, (98). — Mast za mare 7.75, (10.97.50), za maj 7.92.52, (11.15); svinjsko meso za maj 20, (20); slanina 11.25 do 12.25, (11.25—12.25), lahke svinje 10.15—10.40, (10.35—10.60); težke svinje 9.80—10.10, (10.05—10.30).

Praga: pšenica 78 kg 320 K, 80 kg 330 K, 82 kg do 340 K, rž 73 kg 280 K, 75 kg 290 K, ječmen 240 do 260 K, oves 285—280 K, kornuza 235—260 K, grahoviča 475—525 K, fižol 350—550 K, leča 600 do 850 K, lan 450—550 K, mak 1350 do 1450 K, kimelj 850—1000 K, rdeča detelja 800—2100 K, bela detelja 1000 do 2300 K, švedska detelja 800—1300 K, lucerna 1600—2100 K po sto kg. Seno 230—290 K, slama 40—95 kron.

Kolonijalno blago.

Sladkor. — Newyork: centrifugalni 4.11 (4.11). Hamburg: mare 18, (18.70 roba), april 18 (18.70), maj 17.70, (17.80) junij 17.80, (17.90), po kg brez davka in carine ab Hamburg.

Kože.

Tala: kože junca do 24 ½ kg 11.60, od 25 do 29 ½ kg 13.10—13.30 č. k., od 30—39 ½ kg 14—14.20, od 40 kg dalje 15. Volovske kože do 24 ½ kg 10.50, od 25—29 ½ kg 11.80—12, od 30 do 39 ½ kg 14—14.20, od 40—49 ½ kg 14.10—14.30, od 50 kg dalje 9.50—9.60. Kravje kože do 24 ½ kg 10.30, od 25 do 29 ½ kg 10.90, od 30 do 39 ½ kg 11.30, od 40—49 ½ kg 11. Bikove kože do 24 ½ kg 9.50, od 25—29 ½ kg 10.60, od 30—39 ½ kg 10, od 40—49 ½ kg 8.30, od 50 kg dalje 7.20. Konjske kože 6. Telečje kože po teži 17, 17.20, 20.60, 18, 17 č. k. po kg.

Hmelj.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu je precej živahno gibanje. Hmelj je začela kupovati Francija, ki je nakupila 200 centov hmelja po 3100 kron za 50 kg in 300 centov po 3400 kron za 50 kg. Tudi zunaj na deželi je hmeljska kupčija zelo živahna. Hmelj nečeskega izvora so kupovali po 2000 čehoslovaških kron za 50 kg.

Borza.

Zagreb. Tendencia je bila danes čvrsta. Dela je malo, ker se prične delovanje pooblaščenih bank v ponedeljek. Nepooblaščen beograjske banke imajo danes sejo, na kateri bodo zahtevale ukinjenje sistema pooblaščenih bank. Dolar je notiral 305—310, Dunaj 4.65. V Curihu je naša valuta 1.55.

Beograd, devize: London 374, Solun 310, Praga 150, Berlin 28, Dunaj 1.22, Pešta 10.75, valute: češke krone 143, levi 48.50.

Važno za davkoplačevalce!

Učna knjiga dvostavnega in ameriškega knjigovodstva v slovenskem jeziku. Izdal Zasebni učni zavod

Legat v Mariboru.

Dobiva se v vseh knjigarnah. Neobhodno potrebno za trgovca, obrtnika, tovarnarja in knjigovodja.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. **dobavi** ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Lkofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Gonilni jermeni

iz la usnja za tovarne, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki širini v zalogi pri **Ivan Kravos, Maribor.**

Lesene žeblice za čevlje

izdajuje

tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Veletrgovina**A. Šarabon**

v Ljubljani

prigovora

špecerijsko blago

raznoverstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznoverstno rudninsko

vodo,

lastne pražarne za kavo

in mlin za dišave

s električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Trgovska banka, d. d., Ljubljana.**Poziv k subskripciji novih delnic**

Izredni občni zbor Trgovske banke, d. d., Ljubljana, je sklenil dne 25. marca zvišati delniško glavnico

od K 10,000.000— na K 30,000.000—

z izdajo

50.000 novih delnic à K 400— nom. v skupnem znesku K 20,000.000—

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice eno novo à K 400— nom. po K 480—, več 5% obresti od nom. K 400— od dne 1. februarja 1922. do dne plačila.
2. Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskribirali in znesek vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.
3. Nedelnarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po tečaju K 530—, več 5% obresti od nom. K 400— od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.
4. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1922. in opremljene s kuponom za leto 1922.
5. Nove delnice se izročijo subskribentom tekom leta 1922.
6. Repartitijo delnic, določenih za nove delničarje, si pridružuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
7. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 3. aprila do dne 3. maja 1922, in sicer:
 - a) pri Trgovski banki, d. d., Ljubljana (začasni poslovalnici v Beethovnovi ulici št. 10) in njeni podružnici v Mariboru;
 - b) pri Kmetijski posojilnici Ljubljanske okolice, r. z. z. n. z., Ljubljana.
8. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število podpisanih delnic, se vplačani zneski pridržijo in se bode dodelitev manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji.

V Ljubljani, dne 25. marca 1922.

Upravni svet
Trgovske banke, d. d., Ljubljana.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)

Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Na drobno!**Na debelo!**

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 30.

Večja industrijska družba z raznimi industrijskimi podjetji išče

vodilnega ravnatelja

z večletno tehnično in trgovsko odnosno upravno prakso. Javijo se lahko tudi ravnatelji z le tehnično naobrazbo in večletno prakso v raznih strokah industrije ter ravnatelji za trgovsko-upravni del raznih industr. strok. Vpoštevale se bodo le prijave izključno prvovrstnih in preizkušenih moči. Lastnoročne prijave, katerim naj se priloži tudi »curriculum vitae«, je poslati na upravo lista pod šifro »1922«. Plača po dogovoru.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Brzjavlj. Hedžet

Telef. št. 75.

Manufakturna trgovina na veliko
Hedžet & Koritnik — Ljubljana
Franciščanska ulica 4